

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 20 lutego 2026 r.

Pozycja 17

POSTANOWIENIE

z dnia 30 lipca 2025 r.

Sygn. akt Ts 278/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.B., M.B., A.B., M.B. o zbadanie zgodności:

art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.) w zakresie, w jakim „w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego [Dz.U. 1964 nr 43, poz. 296, ze zm.] nakazuje rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego”, z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i art. 14 ust. 1 zdanie 2 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167),

p o s t a n a w i a:

1) nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej w zakresie dotyczącym zbadania zgodności art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.) w zakresie, w jakim „w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego nakazuje rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego” z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji;

2) odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 8 maja 2023 r. (data nadania) M.B., M.B., A.B., M.B. (dalej: skarżący), reprezentowani przez pełnomocnika z wyboru, wystąpili z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący pozwali S.A. z siedzibą w Ł. z udziałem [...] S.A., jako interwenienta ubocznego po stronie pozwanej, o odszkodowanie za utratę bagażu. Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z 19 października 2021 r. (sygn. akt [...]) częściowo uwzględnił powództwo i zasądził na rzecz skarżących odszkodowanie.

Od powyższego wyroku apelację wniosła pozwana spółka. Sąd Okręgowy w Ł. orzeczeniem z 19 grudnia 2022 r. (sygn. akt [...]) zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 12 stycznia 2024 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżących 24 stycznia 2024 r.) wezwał skarżących do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez doręczenie odpisów lub kopii prawidłowo poświadczonych za zgodność z oryginałem (na każdej stronie poświadczanego dokumentu) wszystkich dołączonych do skargi załączników (z wyjątkiem pełnomocnictwa i elektronicznego potwierdzenia odbioru korespondencji) oraz poinformowanie, czy od wskazanego w skardze konstytucyjnej ostatecznego orzeczenia został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia (wraz z czterema kopiami) pod rygorem ujemnych skutków procesowych.

W piśmie z 30 stycznia 2024 r. (data nadania) skarżący wykonali zarządzenie, doręczając wskazane dokumenty.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 6 listopada 2024 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżących 25 listopada 2024 r.) wezwał skarżących do usunięcia braków formalnych skargi przez: 1) doręczenie pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżących przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą złożona została skarga konstytucyjna (wraz z czterema kopiami); 2) wskazanie, które konstytucyjne wolności lub prawa skarżących wyrażone w art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji, i w jaki sposób, zostały naruszone przez zakwestionowany w skardze art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.); 3) uzasadnienie zarzutu niezgodności art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy o COVID-19 z wolnościami lub prawami wyrażonymi w postanowieniach Konstytucji wskazanych w punkcie 2 zarządzenia, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie, pod rygorem wydania postanowienia o odmowie nadania skardze dalszego biegu.

W piśmie z 2 grudnia 2024 r. (data nadania) skarżący ustosunkowali się do zarządzenia.

Skarżący wnoszą o uznanie, że niezgodne ze wskazanymi przepisami Konstytucji jest orzekanie przez sąd II instancji w składzie jednoosobowym. Jest to naruszenie nie tylko zasady rzetelnego procesu, ale także rzetelności postępowania instancyjnego – odwoławczego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie uzależnione zostało od spełnienia przez skarżące-

go szeregu przesłanek wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i przepisów ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK).

W ocenie Trybunału w części, w jakiej skarżący kwestionują zgodność art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.; dalej: ustawa o COVID) w zakresie, w jakim „w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego [Dz.U. 1964 nr 43 poz. 296, ze zm.] nakazuje rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego”, z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 31 ust. 3 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji, skarga spełnia przesłanki nadania jej dalszego biegu (art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK).

Trybunał stwierdza, że w zakresie, w jakim skarżący kwestionują zgodność art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy o COVID z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i art. 14 ust. 1 zd. 2 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167) skarga nie spełnia przesłanek nadania jej dalszego biegu.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji wzorcami kontroli skargi konstytucyjnej mogą być jedynie przepisy Konstytucji wyrażające prawa lub wolności skarżącego. Badanie przez Trybunał aktów normatywnych pod kątem ich zgodności z aktami prawa międzynarodowego (w tym europejskiego) jest niedopuszczalne. Zarzut niezgodności z powyższymi przepisami musi więc pozostać bez rozpoznania (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 17 maja 2004 r., sygn. SK 32/03, OTK ZU nr 5/A/2004, poz. 44 oraz 6 października 2009 r., sygn. SK 46/07, OTK ZU nr 9/A/2009, poz. 132, jak również postanowienie TK z 17 grudnia 2018 r., sygn. Ts 173/17, OTK ZU B/2019, poz. 59).

W konsekwencji Trybunał stwierdza, że art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i art. 14 ust. 1 zd. 2 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych nie mogą stanowić wzorców w postępowaniu przed Trybunałem, co zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK stanowi przesłankę odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu we wskazanym zakresie.

Mając powyższe na względzie Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – postanowił jak w sentencji.

POOUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącym przysługuje prawo wniesienia zażalenia na pkt 2 powyższego postanowienia w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.